

TANEČNÍ ROZHLEDY

Ročník II.

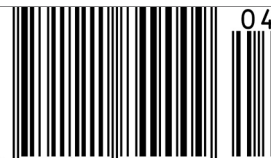
Časopis o soudobém tanci

Číslo 4/duben 1998

Cena 25,-Kč

ISSN 1211-8494

04

9 771211 849009

SOUKROMÁ TANEČNÍ KONZERVATOŘ,
S.R.O.
PRAHA 2

vypisuje přijímací talentové zkoušky
pro školní rok
1998/99

Soukromá taneční konzervatoř, s.r.o. v Praze 2 vznikla a je zařazena MŠMT ČR do sítě škol v r. 1993. Je osmiletou střední uměleckou školou, která vedle všestranně vzdělávacích předmětů poskytuje vyšší odborné vzdělání v oboru tanec, ukončené maturitou a absolutoriem. Škola se vyznačuje citlivým individuálním přístupem pedagogů k žákům s cílem vychovat studenty k lidskosti, umění, úctě a k slušnosti jeden k druhému.

Absolventi Soukromé taneční konzervatoře, s.r.o. budou připraveni pro:

- ☞ působení v profesionálních baletních souborech jako umělci
- ☞ pokračování ve vysokoškolském studiu
- ☞ vyučování na ZUŠ a zakládání vlastních studií

Hlavní znaky absolventů: kultivované a reprezentativní chování, vztah ke všem uměleckým oborům

Hlavní předmět: klasický tanec, který vychovává smysl pro harmonický řád a čistý styl tanečního pohybu

Taneční předměty: lidový tanec domácí i cizí, moderní tanec, taneční gymnastika, tanec s partnerem, scénická a koncertní praxe

Cizí jazyky: anglický jazyk, francouzský jazyk

Nadstandardní péče školy: ☞ individuální výuka pro zvláště talentované děti

☞ choreografická tvůrčí práce s dětmi

☞ semináře

☞ veřejná vystoupení, z nichž poslední Taneční koncert pro Moravu byl benefiční a finanční výtěžek zaslán Speciální mateřské škole pro mentálně postižené v Uherském Hradišti

Škola připravuje projekt „Rozvoj demokracie, kultury a národního povědomí“ s představou šíření humanitních myšlenek T.G.Masaryka.

Spolupráce: je navázána spolupráce se State Tallinn Ballet School

Studenti do 1. ročníku jsou přijímáni z 5. tříd ZŠ na základě talentové zkoušky, kde se hodnotí: jevištní zjev, fyzická dispozice, tanečnost, rytmičnost, muzikálnost, vztah k tanci, zdravotní stav.

Zvláště talentovaní studenti do vyšších ročníků budou přijímáni na základě rozdílové zkoušky.

Studenti ze zaplavených oblastí na Moravě budou po celou dobu studia osvobozeni o platbu školného.

Talentové zkoušky proběhnou 16. ledna 1998 v 15⁰⁰ hod.
v baletním sále Grebovy vily, Havlíčkovy sady 58, Praha 2

Přihlášky s uvedením krátkého životopisu zašlete na adresu:

Soukromá taneční konzervatoř, s.r.o.

Na Smetance I

120 00 Praha 2

Kontakt:

telefon: (02) 24 22 04 83

telefon + fax: (02) 24 21 83 15

Na samotný úvod chci poznamenat, že si vážím všech 100% kantorek TO ZUŠ v tomto státě a některé z nich i miluji, takže je nechci následujícími řádky popudit, spíše se chci zamyslet nad věcí, která mi vrtá hlavou.

Připadá vám tento stav normální?

Máte chuť si zafantazírovat? Zkuste se mnou navštívit jednu zajímavou školu v jedné zemi. Neexistující. Představte si, že navštívíte učitele houslí, který právě dopisuje poslední skladbu pro svého posledního žáka na hudební besídku, na které hrají i všichni ostatní žáci jmenovaného kantora. Samozřejmě všichni žáci hrají původní skladby svého kantora. Někteří žáci, ti co chodí nejdéle, hrají jeho skladby už osmým, devátým rokem.

A milý kantor se překonává - píše sóla, tria, i pro malý orchestrík. Skládá tak už asi desátým rokem, prostě co začal učit a skládá pro malé i velké žáky. Letos má pocit, že se mu jeden kousek obzvlášť povedl, takže si jeho práce všimne možná kolega z vedlejšího města, který skládá už patnáctý rok. Naopak v městě XY je učitel, skládá pro své žáky čtvrtým rokem a už má pocit, že snad nic nevymyslí. Žáci ovšem čekají na své vystoupení, rodiče taky. Skládají všichni - houslisté i klavíristi, jazzmani i lidovkáři. Těm několika pozhnaným to jde, ti ostatní s obavami hledí vstříc dalšímu školnímu roku. Co zase vymyslí?

Co tomu říkáte, připadá vám tento stav normální? A naopak - nepřipadá vám to celé nějaké povědomé?

Na převážné většině základních uměleckých škol se tak děje každým rokem učitelky tanečního oboru, aby připravily pro své žáky choreografie, ve kterých vystoupí dítko před svými rodiči. Rodiče tak uvidí svoji ratolest na pódiu a je jasné, že dítko může pokračovat v návštěvě školy, protože dělá práci, která má smysl - výstup na prknech, která znamenají svět (a co kdyby náhodou z Toničky jednou byla baletka...).

Když se zamýšlím nad tímto existujícím stavem, čím dál víc mě to celé připadá velmi prapodivné. Učitelky TO mají povětšinou vzdělání spíše technické, umí zatančit „grahamku“, umí klasiku, folklór, i různé jinakosti, podle toho, která se na co víc zaměřuje. Dále učitelky navštěvují taneční praktické semináře, kde si ještě upevňují své taneční dovednosti.

Už asi tušíte, kam mířím. Chybí mi v tom výčtu hodiny a hodiny choreografie a všeho, co může navodit vlastní umělecké myšlení - inspirace kumštem (jako jsme kdysi měli čtenářské deníky, tak by neškodilo zavedení tanečních deníků, kde by mohlo být i kde jaké zajímavé divadlo, či film dotyčná viděla), základní kurs scénografie o tom, jak pracovat v divadlech se světly, něco o barvách a látkách vůbec, protože učitelky, jak jinak, vymýšlí i kostýmy...,

Když k tomu ještě přidám prostou statistiku, že nemůže (čistě statisticky) každý taneční pedagog být Bohem nadaný tvůrce...

Zkrátka napadá mě, proč není v tanečním oboru normální stav, jako v dalších oborech (fantazie se dá rozvíjet - kdyby tak učitel češtiny psal romány a básně, které by jeho žáci museli číst a recitovat!).

Co navrhuji? Dříve nežlo jakkoliv zachytit choreografie pro budoucnost, takže tanečníkům chybí stohy „bachovské, beethovenovské, mozartovské, nebo rachmaninovské“ literatury, jakou můžou závidět kolegům hudebníkům. Ale dnes? S rozvojem videotechniky? Nedivím se, že občas zaslechnu volání po metodických materiálech na výuku (i to by šlo vyrobit na videokazetách), ale opravdu se divím, že chybí volání po choreografiích, po „drobnostech slavných mistrů“.

Těším se, že dříve nebo později si některý z velkých tvůrců všimne možností, které moderní doba přináší a začne tvořit dětské choreografické etudy, nebo umělecké drobnosti, tak jak to je v hudbě vážné.

Jako si učitel hudby nakoupí noty, učitel tance by si koupil videokazetu. Pro ročník žáků, který ho inspiruje, by něco vymyslel sám, pro jiný ročník by zkusil třeba něco od Béjarta, nebo Kyliána. Myslíte si, že to je utopie? Nevěřím. Čeká to jenom na schopnou vydavatelskou firmu, která se toho ujme, na specifikování autorských práv, na dostupnosti kvalitních hudebních nahrávek pro pozdější nácik v reálu. A čeká se na umělce, který se odhodlá sestoupit ze svého uměleckého Olympu

a udělá něco pro taneční pokrok v nejširším slova smyslu.

Zní to jistě utopisticky, ale věřím tomu, že pokud se taková myšlenka pustí do éteru (rád tak činím), dříve nebo později se ujme. Napište mi, jestli se vám to zdá reálné, nebo vám to připadá jako nesmysl. Berte to jako průzkum trhu. V případě kladné odezvy rád budu v tomto smyslu upozorňovat na patřičných místech, organizovat, a zkoušet, co se dá dělat.

Že nic takového nefunguje ještě ani na Západě? Videotechniku tam nemají déle než u nás a prostě to ještě nikoho nenapadlo. Počkejte za deset let!

Mirek Němec

Malá, ale novou choreografii nacvičuje s obrovskou chutí (Petra Martínková).

Foto: mn

Fotografie na titulní stránce: Soubor C-DANCE
v choreografii Evy Veverkové „Já především“.
Foto: Ivo Mičkal

Na slovíčko s Rastislavem Letenajem

S ředitelem TD Bralen Rastislavem Letenajem jsem si povídal při obědě v hotelu Poprad 14. února v Ústí nad Orlicí před celovečerním představením TD Bralen. Rastislav Letenaj zasvětil život tanci, tanečníci u nás ho znají jako lektora z mnoha tanečních seminářů, podle mě je nejdůležitější jeho činnost organizátorská, protože jen díky ní je TD Bralen dnes tam, kde je. Po více než dvaceti letech existence se TD Bralen stal na podzim roku 1997 profesionálním tanečním souborem.

• *Kdyby jste měl představit váš soubor někomu, kdo o něm nic neví, jak byste ho uvedl?*

„Asi by bylo těžké mezi tanečníky najít někoho, kdo by vůbec nic nevěděl o Bralenu. Například v Bratislavě je „x“ souborů moderního tance a myslím, že by bylo těžké najít tanečníka, který by se nějak nedotkl Bralenu, nebo Bralen jeho.

Představit Bralen neznámému člověku? Je to ambiciózní mladá skupina talentovaných tanečníků, přičemž poslední taneční generace naplňuje 23 sezónu, která je vyjímečná. My jsme za dvacet dva let svého vývoje došli pod strop amatérských podmínek a dál nebylo možné zvyšovat úroveň. Máme 60 - 80 vystoupení ročně a toto absolvovat s amatérskými tanečníky bylo nad možnosti všech.

Museli jsme hledat cestu jak dál a doufám, že jsme ji našli v tom, že jsme zprofesionalizovali aspoň část souboru, na kolik jsme sehnali prostředky. V současnosti je v profesionální části souboru jedenáct lidí.

Přičemž já se nechci vzdát ničeho pozitivního z amatérské báze, ze které jsme vyrostli. Já si stále myslím, že amatérský tanec v mnohých oblastech je na tom líp než profesionální. Lepší je v první řadě v nasazení, v chápání tance. Pro amatérského tanečníka není tanec prostředkem k tomu aby žil, ale je cílem. Amatér dělá tanec proto, že ho baví, že ho oslovuje, že ho naplňuje. A tohle bych si chtěl z našeho amatérského Bralenu převzít i do profesionálního Bralenu.

Pracoval jsem i s profesionálními skupinami, kde hrál čas velkou roli, kde profesionální tanečník pokud začal pracovat víc než byl zvyklý, začínal to pociťovat jako nějakou přítěž.

Chtěl bych, aby si tanečníci přenesli do Bralenu nadšení z dob, kdy se cvičilo a nekoukalo se na hodiny.

Divák nezajímá jestli jste amatér, nebo profesionál, divák nezajímá jestli máte podmínky na práci, nebo ne, jestli máte sponzora na kostýmy, nebo na zahraničního choreografa. Divák zajímá co předvedete.

Proto je naším cílem jediné - aby co největší počet diváků odcházel z divadla s pocitem, že dobře strávil dvě hodiny, aby byl divák při odchodu o něco bohatší. Nejde vyhovět každému. Když vám přijde do hlediště 600 diváků nemůže každý odejít nadšený.

Dnes večer budeme předvádět program, který je velmi různorodý. Podílí se na něm čtyři choreografové. Libor Vaculík, Bruce Taylor, Cristina Perera a Joe Alegado. Čtyři zcela odlišné osobnosti. I způsob jejich výpovědi je velmi odlišný. Pojítkem ale bude Bralen, naše interpretace, naše chápání názorů těchto choreografů.

Každý choreograf svým způsobem poznačil Bralen, a poznačil ho směrem, který byl pro mě nový. Například když s Bralenem pracovala Cristina Perera nebyl jsem na prvních zkouškách na sále a byl jsem potom velmi překvapený, co

Rastislav Letenaj při rozhovoru v hotelu POPRAD

Foto: BoD

dostala z našich lidí. Nato přišel Libor Vaculík a zase mi ukázal mé lidi v úplně jiné podobě.

Premiéra našeho nového programu byla nedávno ve slovenském Národním divadle. Byl jsem zvědavý, jak nás přijme publikum, které bylo zvyklé na určitý způsob práce a vyjadřování. Byl jsem velmi překvapen, že choreografie, kterým jsem až možná tolik nevěřil, byly přijaté určitou skupinou diváků velmi nadšeně. Pořádí tanců co se týká odezvy bylo úplně jiné než jsem to cítil já sám. Takže jsem velmi zvědavý na reakci ústeckého publika.“

• *Hledáte kontakty do ciziny?*

„Charakteristikou Bralenu je, že se neuzavírá. Můžu vám dát program, kde se dočtete s kým Bralen doposud spolupracoval. Je to pěkná řádka jmen.

Myslím si, že dnes má naději na úspěch jen týmová práce a kolektiv. Takoví ti staří „giganti“ tance, co nacvičili choreografie na celý večer, zajistili organizaci a všechno ostatní, ti jsou už na vymření.

A to máme štěstí, že se nám v Bralenu podařilo spojit skupinu lidí, která je erudovaná. Já nevedu soubor sám, jsem jenom koordinátorem. Mám dva souborové orgány

- jedním je správná rada, ve které nemusí být lidé, co mají blízko k tanci, ale lidé, co mají blízko k Bralenu. Druhým je umělecká rada, kterou nezatěžuje hledání zdrojů a možností, ale zamýšlí se nad uměleckou stránkou - co dělat, s kým dělat, jak dělat. Soubor je realizační složka, která realizuje to, co tyto dvě skupiny zajistí, nebo vymyslí. To je celá naše interní struktura.

Co se týká kontaktů se zahraničím - myslím, že právě tyto kontakty odlišují Bralen od jiných souborů. Jsme tu 23 roků a 23 roků stavíme na kontaktech se zahraničím. Kdysi to bylo podstatně těžší - dnes stačí najít peníze a kontakty nejsou problém. Většinou se snažíme kontakty uskutečnit na přátelské bázi, která je výhodná pro všechny zúčastněné strany. Dnes, když si chcete koupit choreografa, můžete si koupit téměř jakéhokoliv - choreograf je duše „prodejná“. Myslím to v dobrém. Jen ne na každého choreografa máte. Zrovna tak pedagog - každý pedagog učí, a liší se též jen výškou honoráře, kterou za hodinu inkasuje. Jsou pedagogové, kteří vám odučí za dobrý pocit a jsou pedagogové, kteří odučí za stovky marek na hodinu.“

• *Jaký plat mají vaši tanečníci?*

„Záleží na tom, jak k tomu budeme přistupovat. Tanečník může mít plat deset tisíc a je vytištěný dvěma představeními za měsíc. Pak je to plat poměrně velmi velký. Jinde může mít plat deset tisíc, ale přicházet do práce v devět ráno a končit večerním představením v půl jedenácté. Patnáctkrát do měsíce. Pak má plat velmi nízký. Myslím si, že moji tanečníci mají normální plat na to, kolik od nich požadují. V rámci normy. Byl bych samozřejmě rád, kdybych jim mohl dát víc. V tomto je mi sympatické, jak děláte váš časopis - začínáte zezdola a pomalu nahoru. Taky začínáme zezdola a uvidíme, kde se zastavíme. Prostě naše požadavky musíme sladit s podmínkami, které máme. Ale chtěl bych být na tom tak, abych mohl dávat tanečníkům vždy o něco víc, než od nich vyžadují práce.“

• *Znamená přechod na profesionální činnost pro tanečníky zlom v dosavadní práci?*

„Cvičí přibližně dvakrát tolik co amatéři. Přitom nemám proti amatérům nic, my bychom bez naší amatérské složky nemohli existovat a chci ji uchovat i nadále.

Jde udělat projekt, že seženete balík peněz, koupíte si hotové tanečníky. Když vypíšete konkurs, dáte plat „XY“, prostě dost zajímavý na to, aby se přihlásili lidé z profesionální oblasti, můžete si koupit kohokoliv. To se dá. Udělat jednu takovou sezónu, nebo část sezóny, podle toho nakolik vám stačí peníze, to se dá. Bralen je tady ale 23 roků a já chci, aby byl ještě dalších 23 roků. Proto musím hledat řešení, které mají hlavu a patu. Dá se zazářit. Ale já si myslím, že je podstatně těžší svítit, než zazářit. A já chci svítit.

Dá se udělat bombastická reklama, dá se udělat velké haló okolo začátku, pozor - i to odčerpá značnou část prostředků. Já radši udělám menší kampaň. Menší haló, ale budu to haló dělat pět roků. To má podle mě větší cenu. I když samozřejmě bylo by nejlepší svítit pět roků a ještě na začátku udělat velký boom. Ale může se skákat jen do výšky svého účtu.“

• *Všeobecná otázka - jak byste srovnal úroveň tance a jeho společenskou odezvu u nás a u vás na Slovensku?*

„V první řadě: Musím se přiznat, že jsem si stále nezvykl na dělení u nás, u vás. U nás se lidem jako jsem já nadává federalista. Jedna z věcí, která mě na tanci fascinuje,

je to, že tanec nezná hranice, nezná jazykové bariéry. Možná se něco takového přeneslo z tance i na mne. Musím vám říci, ohledně vaší otázky: My jsme vystupovali na MTT Praha letos v lednu, kde byl i další slovenský profesionální soubor. Lidi z taneční branže se ptali, jak je možné, že v České republice soubor s tradicí, tedy Pražský komorní balet, má problémy a v podstatě musí omezovat svoji činnost a najednou na Slovensku vznikly čtyři nové profesionální soubory?!

• *Čtyři???*

„Ano, je to Slovenský komorní balet, Bralen, Bratislavské divadlo tanca a Komorní balet v Prešově. Všechny čtyři soubory měly premiéru v jednom týdnu! To byla shoda okolností - dlouho nic a najednou bác. Takže co se týká tohoto srovnání - kvantita taky ještě nemusí znamenat všechno. Nejdůležitější je jiná věc. Na konkurenčním prostředí získá v první řadě divák. A to je dobře. Na hodnocení je zatím velmi brzo, uběhlo pár měsíců...“

• *Máte profesionální soubor. Budete dělat doplňující konkurs pro ostatní zájemce? Nebo vám současný kádr vyhovuje?*

„To je otázka, o které jsme se ve správné a umělecké radě dlouho bavili a řekl bych i dost agresivně. Část lidí z umělecké rady mě žádala, abych se nevázal na Braleňáky a vypsal konkurs. Správná rada, která na to sehnala určité peníze, také říkala, že se jim to zdá jako správný krok. Ne-souhlasil jsem. Chci, aby minimálně první generace v první sezóně byla složená z Braleňáků, kteří nás až k této hranici dovedli. Jistě, je na tom podepsáno i x generací předtím, ale tito byli právě u toho a chtěl jsem aby to byli oni.

A oni se odměňují velmi kvalitní prací, nechťel bych je měnit.

V tanci nejde nic urychlit. Nedají se brát schody po čtyřech, možná ještě s vypětím všech sil po dvou.

My jsme vlastně šli do úplně neprozkoumané pudy. Nebylo možné se poučit nikde ani u nás ani v zahraničí, protože pokud vím, nikde není podobný soubor, kde by vedle sebe existovaly profesionální i amatérská složka, tak jako u nás. Možná i proto jsem chtěl jít na tuto cestu s lidmi z Bralenu, které znám. Co to přinese? Odehrajeme představení, na všech tančí profesionálové i amatéři. Profesionál za to má plat, amatér tančí za potlesk a dobrý pocit. Jaké problémy budeme muset řešit?

Sice někdo může výš zdvihat nohy, mít lepší techniku, ale takto do neznáma se šlo lépe s lidmi, které znám.“

Děkuji za rozhovor.

-mn-

Z vystoupení BRALENu
Choreografie: „V Mláhách“
Fotoreportáž najdete na stranách
10 a 11.

Foto: BoD

Povídáme si s Lenkou Flory

Čtenářům *Tanečních rozhledů* bych chtěl v následujícím rozhovoru představit Lenku Flory, choreografku a spolu se Simone Sandronim vedoucí skupiny Déja Donnée Production. Setkali jsme se před představením tohoto souboru na půdě Duncan Centra v Praze 28. února.

• Mohla byste v nejdůležitějších bodech uvést svůj umělecký životopis pro ty, co o vás mnoho nevědí?

„Od svého dětství jsem tancovala ve Studiu komorního tance Evy Blažickové v Praze. Později jsem studovala a tančila ve skupině Czurda Tanztheater v Německu a v roce 1990 jsem udělala konkurs do skupiny Ultima Vez Wima Vandekeybuse v Belgii, kde jsem zůstala dva roky.

V roce 1993 jsem se vrátila do Prahy, začala učit na Duncan Centre konzervatoři a tvořit svoji první skupinovou choreografii pro studenty a pedagogy školy. V roce 1996 jsem založila Festival progresivních osobností evropského tanečního divadla.

V současné době se věnuji především tomuto festivalu a naší nové profesionální skupině Déja Donnée Production.“

• Jinak už nikde nevyučujete?

„Od devadesátého pátého roku už nevyučuji. Dělán choreografie a veškerou administrativu naší skupině a starám se o festival.“

• Kde jste se seznámila se Simone Sandronim?

„Sešli jsme se ve skupině Ultima Vez Wima Vandekeybuse, kde Simone tancoval už několik let přede mnou.“

• Simone Sandroni je váš partner. Hádáte se někdy o podobu choreografie, je v choreografii více vašeho vlivu, nebo jeho?

„Déja Donnée je z velké části choreografická práce Simoneho. Já jsem se podílela na celkové dramaturgii představení a starala se o jeho organizační a finanční zajištění.“

• Na programu představení se divák dočte, že s vámi tančí tanečnice z Bulharska, Francie...

Jak vznikne taková mezinárodní skupina?

„Začínali jsme s českými tanečníky. O spolupráci s námi projevil zájem tanečník z Chile, se kterým jsme se seznámili v létě 1996 na American Dance Festivalu v USA. Přijel do Prahy a zůstal ve skupině 10 měsíců. Jeho místo v Déja Donnée převzala bulharská tanečnice Galina Borissova a na místo jedné z českých interpretek jsme přijali Francouzku Marie Kinsky.“

• Kolik má vaše skupina na svém kontě vystoupení?

„Premiéra Déja Donnée se uskutečnila loni 14. února a dodnes jsme měli 23 repríz, z toho více než polovinu v zahraničí. Zbytek v Duncan Centre. Nevystupujeme v jiných pražských či českých divadlech z jednoduchých finančních důvodů. Nechceme a nebudeme hradit několikatisícové částky, abychom si mohli zatancovat před diváky.“

• Když si vás bude chtít objednat nějaký pořadatel s vaším vystoupením, jaké máte podmínky?

„Nechci zveřejňovat finanční požadavky naší skupiny pokud nejde o konkrétní nabídku. Nevystupujeme za obvyklý český honorář.

Lenka Flory při rozhovoru

Foto: BoD

Z představení Déja Donnée

Foto: BoD

Z představení Déja Donnée

Foto: BoD

Nemůžeme si to dovolit. Naši tanečníci a my jsme zcela nebo částečně závislí na honorářích z představení a tak se ustanovila určitá suma, za kterou můžeme nebo nemůžeme vystupovat. Pokud je rozhodnutím skupiny vystoupit někde za nižší honorář nebo bez honoráře (divadla a festivaly bývalého východního bloku) proto, že tam chceme vystoupit, je samozřejmě možné dělat výjimky.

Technické požadavky představení jsou běžné a normální. Dostatečně velké jeviště, baletizol, dostatečné světelné vybavení divadla a jeden přípravný den před vystoupením v divadle aj.“

• *Jak dlouho ještě budete mít představení Déja Donné na programu?*

„Déja Donné budeme tancovat ještě celý tento rok. V listopadu a v prosinci bychom měli vystupovat v Bruselu na festivalu Europalia, na který by mělo navázat turné po sedmi, osmi belgických městech. Potom bychom měli ještě jet do Německa, do Düsseldorfu. Představení můžeme tančit i dál, když o ně bude zájem. Za týden jedeme tancovat do Antverp.“

• *Co nové projekty?*

„Nový projekt skupiny Déja Donné Production chystáme na leden - duben 1999 i když přípravy začínají nyní. V březnu letošního roku pořádáme konkurz v Antverpách a Rotterdamu, v květnu v Düsseldorfu a Mnichově. Chceme pracovat se zahraničními a českými tanečníky.“

• *Vy sama v souboru netančíte?*

„Já už netancuji. Máme dvou a půl letou dceru a věnuji se hlavně jí a veškeré administrativní práci pro skupinu a festival.“

• *Vaše dcera bude jednou také tanečnice?*

„Doufám, že ne.“

• *Proč ne?*

„Není to jednoduchý život. Nebudu jí nic samozřejmě zakazovat, ale aktivně ji podporovat také ne.“

• *Pojďme k dalším tématům - před 14 dny jsem mluvil s Rostislavem Letenajem, který nás upozornil na fakt, že na Slovensku loni vznikly čtyři profesionální soubory scénického tance.*

„Myslím, že na Slovensku jsou otevřenější než v Čechách. Profesionálové tam existují tak, jak by se očekávalo od profesionálů.“

• *A proč podle vás u nás taky nezačíná bujet profesionální taneční život tak jak u našich sousedů na Slovensku? Já bych očekával, že když na Slovensku vznikly čtyři soubory, že jich u nás vznikne dvakrát tolik.*

„Myslím, že choreografové a tanečníci jsou uzavřeni ve svém češství a nejsou příliš přístupní novým informacím. Bojí se riskovat a zkoušet něco nového, postupovat jinak, než byli zvyklí až doposud. Myslím, že nikdo nezkusil jen tvořit a nebýt závislý na jiných příjmech. Věřím, že to by byl první krok ke změně situace v naší republice.“

• *Nemají naše média dluh v propagaci našeho žánru mezi veřejností? Nejsou publicisté málo aktivní?*

„Všechno je málo aktivní. Jsem přesvědčena, že taneční publikum má velmi zkrácenou o tom, co současný tanec je. Media změně této představy příliš nepomáhají. Tanec Praha, televize, časopisy a dostupné publikace omílají neustále stejná jména tanečního světa a nejsou dostatečně přizpůsobena a otevřena novým trendům v současném tanci. Snažím se o zaplnění této obrovské mezery v programaci našich divadel svým Festivalem progresivních osobností evropského tanečního divadla, který probíhá každoročně v říjnu.

Mimochodem, moje kamarádka dělala letos přijímací zkoušky na HAMU a když se jí zeptali na anglické choreografy, uvedla Lloyd Newsona. Nikdo z komise nevěděl, kdo to je. To je smutné. Co se tam asi bude učit?“

• *Kudy je cesta ven z taneční nehybnosti u nás?*

„Začít pracovat a riskovat - neplést si koníčka a profesi a vyžadovat honoráře.“

• *Kdyby jste měla hodnotit práci choreografů u nás v České republice, zaujalo vás něco?*

„Bohužel, nic“.

• *Kdo je vám blízký ze světových tvůrců?*

„Z těch známých Mats Eck, Pina Bausch, Anne Teresa de Keersmaecker, i když ne bezvýhradně. Líbí se mi Jonathan Burrows, Russell Maliphant, Julyen Hamilton z Velké Británie, italka Raffaella Giordano.“

• *Když už si povídáme, obraťme nyní list a podívejme se na české taneční časopisy. Jak byste ohodnotila bývalé Taneční listy?*

„Velmi špatně. Snad lepší, že nejsou. Poloprofesionální informace, soukromé pletichaření, časopis pro folklór, klasiku, amatérské soutěže a kamarády. Aktuálnost plus minus půl roku.“

• *Jak jste spokojená s Taneční přílohou Harmonie?*

„To je to samé.“

• *Více méně nepravidelně začala vycházet Taneční sezóna. Co byste řekla o tomhle časopisu?*

„Jsem opět velmi kritická. První čtyři čísla se mi nelíbila.“

• *Proč?*

„Grafická úroveň, úroveň a obsah článků, faktické chyby atd. Poslední číslo je snad trochu lepší. Vypadá jako časopis. Ovšem aktuální zahraniční a domácí kalendář, kvůli kterému jsem s Annou Irmanovovou časopis založila, chybí úplně.“

• *Viděla jste už časopis Taneční rozhledy?*

„Myslím, že je to takové to „malé české“, kterého se bojím. Můžeme se mezi sebou neustále chválit, ale bez porovnání se zbytkem Evropy nemají naše pochvaly příliš velký význam. Bez informací a poučení ze zahraničí se česká taneční scéna nemůže nikdy vyhrabat ze svého srabu.“

Soubor Déja Donné Production při děkovačce

Foto: BoD

Foto souboru Déja Donné Production pro TANEČNÍ ROZHLEDY

Foto: BoD

Bojím se pozitivních a pochvalných kritik představení, která by v zahraničí nejen jednoznačně neobstála, ale ani by nebyla uvedena na jevištích divadel. Přesto si díky neinformovanosti žurnalistů vysloužila dobrou recenzi v českém tisku.“

• *Pražští tanečníci jsou, jak se mi zdá, velmi kritičtí, pokud mají přijmout něco ze zahraničí, kromě osvědčených hvězd.*

„Případá mi, že odmítání zahraničních zkušeností je rysem českého nacionalismu. Lidé si začínají uvědomovat rozdíl mezi úrovní, možnostmi a dopadem umění v ostatních rozvinutých evropských státech a domácí situací. To srovnání není příjemné.

• *Vychovává Duncan Centre mladé umělce, kteří nemají klapky na očích?*

„Já doufám, že se škola o to přinejmenším snaží. Jiná věc je ta, jestli lidi, kteří odsud vyjdou, mají sami odvalu se do něčeho

pustit. Zatím jsou zde první absolventi, letos v létě budou další, je brzo pouštět se do nějakých soudů.

Studenti mají možnost se setkat s celou řadou zahraničních umělců a pedagogů, v 6. ročníku odjíždí všichni na několikaměsíční stipendium do některé z evropských tanečních škol (London Contemporary Dance School, Laban Centre, Rotterdamse Dansacademie, School for New Dance Development Amsterdam, Brighton University aj.). Duncan Centre je jednoznačně jedinou taneční školou v republice, kde se studenti seznamují se současnou taneční technikou na internacionální úrovni plánované a pravidelně po celou dobu šestiletého studia.“

• *Máte nějaký koníček?*

„Koníčka nemám, zálibou je pro mě doposud moje práce.“

Děkuji za rozhovor.

-mn-

Tančíme i v Plzni

Pátého února 1998 se tančilo v Divadle dětí ALFA, Rokycanská ulice v Plzni. Taneční soubor NoTa (nový tanec) a některé třídy tanečního oboru 1. ZUŠ B.Smetany v Plzni pod vedením paní učitelky Lenky Jíšové uspořádaly koncert „Tančíme pro radost“, což byl název i prvního tance večera na hudbu Jamese Browna. Hudba J.Browna zazněla ještě v sólovém tanci „Mysli si, co chceš...“. Jazzovou hudbu vystřídal B.Martinů, brazilské rytmy, Šum svistu a na závěr programu premiérovala skupina NoTa tanec na violoncellový koncert (4 části ze suity G dur) J.S.Bacha „Odcházím a co vy...“ v choreografii Lenky Jíšové a Olgy Korandové.

V Plzni a západočeském regionu scénický tanec právě moc prezentován není. Pouze v rámci soutěží - přehlídek ZUŠ (1x za tři roky) a v rámci regionálních přehlídek scénického tance pro děti (1x za dva roky). Dospělí soutěží každoročně s velmi malou účastí souborů. Proto se snažíme zviditelnit tento druh tance pro širší veřejnost a chceme pořádat mimo školní akce a dětské koncerty ještě takovéto taneční večery.

Taneční skupina NoTa působí na 1. ZUŠ třetím rokem a v loňském školním roce jsme společně se Simonou Markvartovou - Mikešovou jako choreografkou i tanečnicí (absolventka Duncan Centrum Praha) uskutečnily taneční projekt „Na boso“ s pomocí školy a sponzora. Letos nám opět vyšel vstříc náš zřizovatel a Magistrát města Plzně - odbor kultury, za což jim děkujeme a věříme, že budeme v tomto tanečním počínání dále pokračovat a spolupracovat i s jinými soubory, případně školami.

Lenka Jíšová, 1. ZUŠ Plzeň

NoTa Plzeň - Choreografie: Odcházím a co vy...

Foto: archiv

Znáte Gustava Skálu?

Při jedné z návštěv Východočeského divadla Pardubice jsem měl to štěstí, že si na mne udělal čas ředitel divadla Gustav Skála. Příznivce scénického tance na sebe upozornil představením *Maska aneb Lásky*, které mělo premiéru 8. listopadu 1997 (Gustav Skála je autorem libreta, choreografie a výpravy). *Maska aneb Lásky* je scénická koláž pantomimy, tance a hudby a jako sólistka zde vystupuje Zuzana Parmová, sólistka baletu Národního divadla v Praze.

Protože rozhodně nebyvám zvykem, aby se ředitelé divadel prezentovali tímto typem představení, moje zvědavost byla nemalá. Rozhovor se mi podařilo získat, takže jsem moudřejší o řadu informací a seznamuji s nimi i vás, čtenáře *Tanečních rozhledů*:

• *Jaký je váš vztah ke scénickému tanci?*

„Ten nejlepší. Protože jsem původní profesí tanečník. Vystudoval jsem Taneční konzervatoř v Praze, rok jsem studoval v Moskvě na choreografickém institutu a byl jsem šest let v angažmá v Národním divadle jako tanečník. Teprve potom jsem vystudoval režii a dramaturgii.

Tanec je podle mě asi nejdělnější scénický prostředek. Mám ke scénickému tanci skutečně vřelý vztah.“

Gustav Skála

Foto: BoD

• Vy jste se věnoval i taneční publicistice?

„Během mých studií na DAMU - režie a dramaturgie jsem byl členem redakční rady Tanečních listů. Dělal jsem odborného redaktora - recenzenta. (pozn. redakce: Na „první pokus“ jsem v našem archivu našel Gustava Skálu jako člena redakční rady Tanečních listů v roce 1992 a články tamtéž v roce 1989 ad.). Tanec mě vždycky zajímal a mám ho rád, proto se i zde v Pardubicích neustále na jeviště vrací.“

• Co ještě uvádíte z taneční oblasti kromě Masky aneb Lásky?

„Začalo to v podstatě muzikály. Začali jsme dělat Divotvorný hrnec, kde je hodně tancování. Vytvořila se zde skupina mladých lidí, kteří dělali původně společenský tanec. Ta postupně vykristalizovala do skupiny asi osmi až deseti lidí, kteří tvoří taneční složku těch představení, kde to je potřebné.“

Tato skupina dělá i sama vlastní představení a někteří se i profesionalizují, pokud mám dobré zprávy. Pardubice jsou známé jako liheň tanečních talentů a já se tomu snažím napomáhat, dle možností, které máme, takže dnes máme pro náročného diváka u nás v divadle jednu předplatní skupinu s pěti tanečními představeními. Bude zde hostovat Pavel Šmok s Pražským komorním baletem, bude zde pražská Taneční konzervatoř se svými představeními, které mají velice vysokou úroveň.

Je v našich silách zprostředkovat i koncert sólistů baletu Národního divadla v Praze, protože to jsou většinou moji přátelé.

A co se týká tance, funguji zde v divadle z části i jako choreograf.“

• Jak vidíte všeobecně situaci scénického tance u nás?

„Myslím si, že se vzorek a složení diváků v zásadě nemění a procenta diváků spíše vzrůstají.“

Když to vezmete po úzce profesionální stránce - k nám přichází tanečníci z Ruska, naši nejlepší tanečníci jsou zase „odčerpávání“ dál na Západ... Nemám úplně přehled o tom, co se děje

v amatérských sdruženích, ale snažím se přinejmenším udržovat si přehled o tom, co se děje v profesionálních divadlech. Zajíždím do Brna, snažím se samozřejmě sledovat dění v Praze. Když se mi naskytne možnost se jet podívat na nějakou jinou oblast, ať je to Plzeň, nebo Ostrava, využiji toho. Snažím se být informován o tom, co se děje.

Dá se udržet i kontakt s lidmi z oboru - lidi, kteří dělají u nás v divadle scénu, nebo kostýmy jsou renomovaní scénografové, kostýmy u nás dělá Josef Jelínek, pracuje zároveň v Ostravě, v Národním divadle v Praze...

Co se týká tance všeobecně, mám pocit, že na nás vždycky bylo pohlíženo spíše jako na poslední výběžek ruské „konzervy“, tzn. že když k nám přijíždí západní turisté, chtějí vidět především klasiku.

I když z našich řad pochází jeden z nejsvětovějších choreografů - Jiří Kylián. Ale přesto na jeho věci diváci v Národním divadle až tak zvědaví nejsou. Protože všechny Kyliánovy choreografie, které jsme neměli možnost vidět v době, kdy venku vznikaly, dnes lidé zvenčí znají v provedení absolutních světových špiček. Navíc možnost školení směrem k moderně, k určitým pohybovým školám u nás nemáme jako venku.

Proto zůstávám v tomto směru zastáncem staromilství, velkého klasického repertoáru.

Tak jak jsem svědkem některých produkcí baletu Národního divadla, je zřejmé, že se zvedla nepopíratelně úroveň výuky konzervatoří a tím se následně zvedla úroveň jak Národního divadla v Praze, zcela jistě i baletu brněnského divadla. Fungují tam i někteří výborní choreografové. Takže shrnuto - úroveň je rozhodně vyšší než před několika lety.“

Děkuji za rozhovor.

-mn-

Od sportu k tanci s Milanem Dvorským

Když potkám tanečníka na taneční škole, vždycky jsem zvědavý odkud se vzal. Proto jsem při setkání s Milanem Dvorským z Příbrami, žákem konzervatoře Tanečního centra Praha o.p.s. hned začal se svými zvědavými otázkami:

• Jak dlouho zde studujete?

„Jsem tady krátce, studuji zde od začátku listopadu, byl jsem přijat do čtvrtého ročníku. Došlo nám do školy, že se zde dělají talentové zkoušky. Jeli jsme sem s rodiči zkusit, jestli by mě vzali a povedlo se to.“

• Co jste dělal doposud?

„Chodil jsem na fotbalovou školu. Oproti tomu je tady hrozně málo kluků, my jsme ve třídě tři kluci, ve třetím ročníku jsou myslím čtyři kluci, ve druhém dva a v prvním čtyři kluci. Holek je tu dost.“

• Proč jste si vybral právě tanec?

Milan Dvorský

Foto: BoD

„Já už tancuji dlouho. Do Prahy jsem jezdil třikrát týdně do taneční skupiny Press. Tancování mě baví. A tak jsem to zkusil sem...“

• Jaké to je být mezi tolika krásnýma holkama?

„Fajn (smích).“

• Jak berou kluky, když je vás ve třídě menšina?

„Fajn. Rozumíme si. Možná nám klukům tady všichni trochu nadřouží.“

• Máte nějaké kamarády, které byste mohl začít přesvědčovat, aby sem šli také tancovat?

„Těch, kteří by chtěli tancovat, moc neznám.“

• Jak je to s učním?

„Učíme se normálně. Matematiku... a tak. Každý rok toho učení bude trošku ubývat a přibývat tanec, ale zatím se učíme naplno. Z tance máme klasiku, modernu, jazz, v pátém ročníku přibude step. Na to se docela těším, to bude zajímavé.“

• Pomýšlel jste už někdy na své další uplatnění?

„Buďto budu tancovat dál, nebo bych mohl snad být choreografem. Něco od tance budu dělat určitě.“

• Máte nějaký tajný sen?

„Hm. Dostat se nejvyš. Do nějakého divadla, které je na úrovni.“

• Co je váš koníček mimo tanec ?

„Fotbal, i když teď už to tak nejde, není čas. Rád plavu.“

Děkuji za rozhovor. A Milanovi Dvorskému tímto vzkazuji, že mu držím palce, aby se mu taneční kariéra vydařila. Potěšil mě čistě z principu. Až budou kluci z fotbalu utíkat na tanec (aspoň sem tam někdo), tak se splní jeden z mých mnoha tanečních snů.

-mn-

TANEČNÍ ROZHLEDY

Řekli po představení - TD Bralen 14. února

Nenechal jsem si ujít příležitost při celovečerním koncertě Tanečního divadla Bralen v Ústí nad Orlicí v Roškotově divadle pro svoji klasickou otázku. Opět jsem využil k anketě přestávku a samozřejmě závěr představení: V první části TD Bralen uvedl tance „Búrka“ (chor. Bruce Taylor) a Under Time (chor. Cristina Perera).

• Vaše dojmy z první poloviny představení?

Jára Kaplan, rockový hudebník: „Myslel jsem, že tu bude ještě někdo jako host - to je bezprostřední dojem. Ale jinak - dobré a krátké, hutné.“

Petr Kulda, architekt: „Myslím si, že mé dojmy jsou dobré, i když kusy jsou delší, než jsme zvyklí od ústeckého souboru C-Dance, který je pro nás měřítkem standartu a kvality. Ale jsme s rodinou spokojeni.“

Ervin Kukuczka, farář Církve československé husitské: „Bralen mi připadá moc odborný, přísný, profesionalita je v tom příliš vidět. Chtělo by to více radosti z pohybu.“

Jana Faltová, tanečnice souboru Akordy z Červeného Kostelce: „Je to nádherné, „Něco“ to ve mně zanechalo.“

Petra Cicáková, tanečnice souboru Akordy z Červeného Kostelce: „Dává mi to hrozně krásný pocit, dá se na to koukat. - Je to opravdu příjemné na pohled.“

Dana Adolfová, novinářka, redaktorka deníku Orlické noviny: „Je to bezvadné. Viděla jsem Bralen tady v Ústí nad Orlicí poprvé před čtyřmi lety a už tenkrát mě chytili za srdce. Když jsem slyšela, že tady budou, jsem si okamžitě řekla, že musím jít a přesvědčit se, jestli jsou tak skvělí jako byli tenkrát. A jsou.“

Eva Felgrová, učitelka klavíru na ZUŠ: „Nelíbil se mi první tanec, protože jestli to bylo to, co bylo v programu, tak jsem absolutně nechápala název. I kostýmy mi k tomu vůbec neseděly. Oba tance navíc byly dlouhé, takže ke konci jsem ztrácela pozornost. Možná jsem od toho čekala něco víc, uvidíme jak bude vypadat druhá polovina představení.“

Patrik Staněk, kaskadér agentury FilmKa Praha: „Je to pěkné, zajímavé, něco jiného než jsem viděl naposledy od Bralenu. Zanechává to ve mně hlubší citový dojem. Výraz tanečníků je opravdu profesionální.“

V anketě jsem pokračoval po druhé polovině představení - V Mlhách (chor. Libor Vaculík) a Tres Canciones (chor. Joe Alegado):

Petr Sedlak, asistent na Ústavu antropologie Karlovy univerzity Praha: „První jsem se ptal, jestli si s sebou přivezli světla, protože pokud ne, je až obdivuhodné, co dokážou s místními zdroji. Hlavně chválím svícení. Potom se mi líbí i použití modrého horizontu. Celkově pěkné.“

Blanka Šourková, učitelka tance a vedoucí souboru Akordy z Červeného Kostelce: „Byla to nádherná pastva pro oči i pro duši. Velké množství pohybů, které člověk nestačí okamžitě ani strávit. Technicky jsou na vynikající úrovni. Rozhodně nelituji, že jsem se přijela podívat.“

Eva Štanclová, učitelka tance v důchodu: „V prvním tanci byl dominantní pohyb. V Janáčkově - byl to náš Janáček, tam byla dominantní hudba, tanec byl podřízený hudbě a byl moc krásný. Moc jsem spokojená.“

Prof. Karel Štancí, kronikář města Ústí nad Orlicí, v důchodu: Je to dokonale vypracovaný soubor, pohybově báječný. Byla to paráda.“

Martina Štusáková, recepční: „Slyšel jsi mě, ne? Pískala jsem, tleskala jsem, dobrý, úžasný, mě se to strašně líbilo.“

Eva Veverková, učitelka tance, vedoucí C-Dance: „U Bralenu obdivuji ty roky, které vydržel tančit, až to dotáhl díky panu Letenajovi na profesionální bázi. Líbilo se mi to a závidím Bralenu mužskou část souboru.“

Bětuška Felgrová, 7 let, žákyně TO ZUŠ Ústí nad Orlicí: „Líbilo se mi to“.

Rastislav Letenaj, ředitel TD Bralen: „Něco bych určitě rád viděl maličko jinak, ale myslím si, že mnohé věci, které jsem viděl já, se k divákovi nedostaly. I když publika nebylo mnoho, o to víc bylo srdečnější - jsem celkem spokojený.“

-mn-

TD Bralen - choreografie: Búrka

Foto: BoD

TD Bralen - choreografie: Under Time

Foto: BoD

TD Bralen - choreografie: Under Time

Foto: BoD

TD Bralen - choreografie: Under Time

Foto: BoD

TD Bralen - choreografie: V Mlách

Foto: BoD

TD Bralen - choreografie: Under Time

Foto: BoD

TD Bralen - choreografie: Tres Canciones

Foto: BoD

TD Bralen - choreografie: Under Time

Foto: BoD

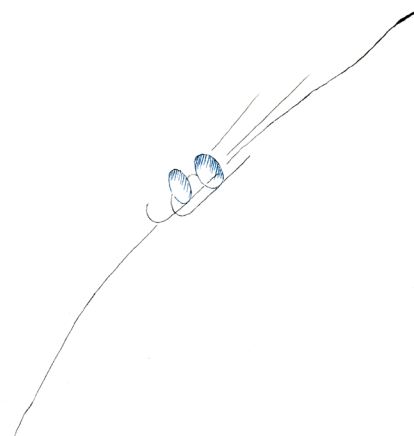

TD Bralen - choreografie: Tres Canciones

Foto: BoD

Víte o tom?

- ☞ USK ANTARES, skupina moderního tance vás zve do divadla KOMEDIE na večer choreografií. Koná se dne 26.4. v 19³⁰. Vstupenky k dostání v pokladně divadla nebo na telefonu: 02 - 24 22 27 34.
- ☞ MJ STUDIO, studio moderního výrazového tance vás zve na své představení „Každý z nás je nějaký...“ v Žižkovském divadle Járy Cimrmanna, Štítného 5, 130 00 Praha 3 v pátek 15. května ve 20⁰⁰. Vstupenky zakoupíte v pokladně divadla.
- ☞ Nezapomeňte se přijet podívat na Entrée k Tanci do Hradce Králové ve dnech 17. - 20. dubna 1998 na III. Festival české a slovenské taneční tvorby. Připomínáme, že v pondělí 20.4.1998 vystoupí v Klicperově divadle soubor BALLET ACTUEL z Francie. Předprodej vstupenek: Informační centrum Hradec Králové, Gočárova tř. 1225, 500 02 Hradec Králové, tel./fax.: 049 - 34021.
- ☞ Nejste zvědaví, kdo vystoupí na Entrée k Tanci ve Večeru slovenské tvorby v sobotu 18. dubna ve 17⁰⁰hod. v Klicperově divadle? Tančit bude TS Allegro (jejich fotografii jsme přinesli na titulní straně březnového čísla Tanečních rozhledů), Bralen, Peter Groll a AS Project Company. Choreografové: Janet Bučková, Joe Alegado (USA), Peter Groll a Marta Renzi (USA). Pro srovnání s českým moderním tancem to jistě není špatná konstelace.
- ☞ Daří se nám pronikat na rozhlasové vlny - hodinovou relaci v sobotu 21. února odpoledne věnoval Český rozhlas Hradec Králové povídání o Tanečních rozhledech a souboru C-Dance z Ústí nad Orlicí. Redaktorka Radioklubu zpovídala v živém vysílání Evu Veverkovou, Mirka Němce a Bohumíra Džubeje.
- ☞ 22. února mělo představení Soudobé taneční divadlo Jiřího Rebce v pražském „Divadle v Dlouhé“. Díky chřipkové epidemii naše redakce toto představení musela vypustit ze svého plánu, přestože jsme se původně chtěli jet podívat. (Reakce na vítězný hokejový utkání olympiády to nebyla, neb kdo zná složení naší redakce nepochybuje, že svoji přízeň věnujeme jinam.)
- ☞ V době, kdy se tiskne náš časopis probíhá v Chrudimí - 29. března - ve velkém sále muzea vystoupení dětí z pohybového studia HIPPO, na který navazuje profilový pořad taneční skupiny FLEK.
- ☞ Připomínáme, že od 1. do 7. července proběhne v Ústí nad Orlicí tradiční Mezinárodní taneční dílna. Bližší informace podá IPOS-ARTAMA Praha, Iva Švarcová, tel.: 02 - 612 156 84-7, fax.: 02 - 612 156 88, nebo přímo Středisko kulturních služeb Ústí nad Orlicí, Dana Chládková, Dělnická 219, 562 01 Ústí nad Orlicí, tel.: 0465 - 521047, fax.: 0465 - 523975.
- ☞ Je právě načase, pokud jste tak dosud neučinili, poslat nám informace o chystaných letních tanečních dílnách. Rádi otiskneme.
- ☞ Víte o tom, že v Praze v Divadelním ústavu existuje Kyliánova videotéka? My v redakci se budeme pít, kdy je přístupná a jaké tituly obsahuje, získané informace otiskneme co nejdříve. (Mimochodem si představte deštivý den prázdnin a jak ho využíváte sledováním kvalitních světových choreografií na videu v Divadelním ústavu.)
- ☞ Začátkem dubna má premiéru ve Stavovském divadle balet přibližující postavu legendární Isadory Duncan. Choreografem celovečerního baletu je Libor Vaculík, balet uvádí Národní divadlo. V rolích sólistek vystoupí hvězdy současného souboru baletu Národního divadla Zuzana Parmová, Tereza Podařilová, Zuzana Susová ad.
- ☞ V neděli 22. března uvádí další premiéru ve Stavovském divadle Pražský komorní balet. Na programu jsou choreografie Libora Vaculíka na hudbu G. Mahlera.
- ☞ Dorazila nám do redakce pozvánka na představení Pražského komorního baletu ve Východočeském divadle Pardubice dne 15. dubna v 19⁰⁰. Na programu bude Pohádka (hudba Leoš Janáček - chor.: Libor Vaculík) a Komboloi (hudba Zbyněk Matějů - chor.: Petr Zuska). Pokud jste z okolí, nenechte si ujít!
- ☞ Zajímá vás práce Taneční konzervatoře Praha? Přijďte se podívat 26. dubna do Laterny Magiky, kde Taneční konzervatoř Praha uvede večer lidového, moderního a charakterního tance.

Kresba: Jan Steklík

Přišlo nám psaní

Přišel nám do redakce dopis a protože se dotýká představení, o kterém se jistě bude ještě nějakou dobu mluvit, rádi jej přetiskujeme. Pisatelkou je Emilie Urbanová, dnes vlastně už jedna z legend českého tance a shlédnutým představením bylo 25. února vystoupení Taneční konzervatoře Praha ve Státní opeře Praha:

Vstupním tancem byla Čajkovského Serenáda v choreografii George Balanchina a v nastudování Viktorie Simon a Pavla Ždichynce. Po otevření opony dýchla do hlediště atmosféra - plné jeviště tanečnic v dlouhých balerínách, pohybově přesné vyjádření hudby plné výrazu, choreografie protančená s nevtravě vloženými sóly dvojic.

V Debussyho Nuages jsem viděla nezapomenutelný pas de deux Lukáše Slavického a Zuzany Zahradníkové v choreografii Jiřího Kyliána a v nastudování Birgit Keil a Vladimíra Klose. Když jsem předtím shlédla pořad v televizi o Lukáši Slavickém, byla jsem moc zvědavá na ztvárnění Nuages. A musím říci, že Nuages bylo pro mne zážitkem.

No a v závěru v Plese kadetů v choreografii Ivo Váni Psoty se mohli tanečníci plně vyjádřit a doslova vyskokačit v žertovných momentech se skvělým projevem guvernantky Kamila Pavelky a především generála Filipa Černého a brilantním tancem Bubenicka, opět Lukáše Slavického i všech ostatních tanečníků.

V představení jsme viděli i vítěze z celostátní taneční soutěže, která byla v prosinci 97 v Brně. Byla jsem nesmírně potěšena stoupající úrovní pražské Taneční konzervatoře - vlastně všechny ceny patřily hlavně pražské TK. Konečně i sám ředitel Taneční konzervatoře Jaroslav Slavický je absolventem této školy, stejně jako Jiří Kylián, Vladimír Klos, Pavel Ždichynec a sólistka ND Hana Vláčilová, která má též zásluhu o vypracování rolí v Plese kadetů.

A tak i dnes ráda sleduji práci Taneční konzervatoře Praha - moji bývalí žáci se uplatňují ve škole, v divadlech a jak výtečně!

Viděla a zaznamenala Emilie Urbanová

Velkou výtvarnou soutěž na téma **TANEC**

OBRAZ TANCE '98

Soutěžní kategorie :

1. kat. - 6 - 18 let

jakákoliv technika -
formát A3

2. kat. -19 let a výše
- malba na hedvábí

Další informace : 069 / 6811175
069 / 6816642

Hotová díla, označená jménem,
adresou a věkem, doručte do DDM
Havířov, Na nábreží 41, Havířov 736 01
p. Markéta Vincencová

Uzávěrka soutěže je 29. května.

Hodnotné ceny fy Cart spol. s r.o.
budou předány vítězům soutěže
na celovečerním představení tanečního
souboru Invence Havířov - 20. června
ve velkém sále KD Petra Bezruče.

V příštím čísle přineseme

- Exkluzivní reportáž Aleše Cigánka z hollandského tanečního festivalu Dancers Tale 98
- Úvahy o moderním tanci
- Před soutěžní zamyšlení na téma „poroty amatérských soutěží“
- Taneční konzervatoř Praha, tentokrát ve Východočeském divadle v Pardubicích
- Srdce a radosti Antares atd.

**Sponzorem tohoto čísla
Tanečních rozhledů
jsou
Eva a Karel Štanclovi**

Přehled regionálních výběrových kol pro Celostátní přehlídku scénického tance Tanec, tanec... 98'

Praha: termín dosud není znám
kontaktní adresa: DDM Praha 8, Jiří Melichar, Přemyslská 1102, 18200 Praha 8

Ústí nad Orlicí: 16. května 1998
kontaktní adresa: Středisko kulturních služeb, Dana Chládková, Dělnická 219, 562 01 Ústí nad Orlicí
tel.: 0465 - 521047, fax.: 0465 - 523975

Žďár nad Sázavou: 5.- 7. června 1998
kontaktní adresa: Taneční sdružení Sagitta, Jiří Lössl, Novostrašnická 72, 100 00 Praha 10, tel.: 02 - 7822323

Plzeň: 25. dubna Divadlo ALFA
kontaktní adresa: Jena Janovská, Kra-

lovická 45, 323 28 Plzeň - Bolevec,
tel.: 019 - 521835

České Budějovice: 25. dubna 1998
Společenský dům Líšov
kontaktní adresa: DDM České Budějovice, Marie Oberfalcerová, U zimního stadionu 1, 370 01 České Budějovice, tel.: 038 - 57061 až 3

Ostrava: termín a pořadatel nejsou dosud známi

Aktuální informace podá Iva Švarcová, IPOS ARTAMA Praha, Křesomyslova 7, P.O. BOX 2, 140 16 Praha Nusle, tel.: 02 - 61215684 až 7, fax.: 02 - 61215688.

TANEČNÍ ROZHLEDY

Dnes odpovídá Mgr. Pavla Königsmarková

Protože taneční konzervatoře jsou mnohdy pro rodiče i jejich děti pojmem ze „vzdáleného světa“ a často dítě s výbornými dispozicemi na školu tohoto typu nejde z důvodu, že média neustále obmílají (pochopitelně) cosi o školách obchodních, průmyslových, manažerských, eventuálně o výhodnosti speciálních gymnázií, pokusím se v našem časopise obmílat téma tanečních konzervatoří.

Důležité je, aby především učitelky tanečního oboru upozorňovaly nadané žáky a jejich rodiče hned od mala na to, že by jednou mohli být tanečníky. Jde o to, aby se ti nadaní a disponovaní dostali tam, kam patří.

Dnes jsem mluvil s Mgr. Pavlou Königsmarkovou, zástupkyní ředitele Taneční konzervatoře Tanečního centra Praha o.p.s.

• Jak vypadá skladba předmětů u vás na škole?

„Vzhledem k tomu, že jsme normální osmiletá konzervatoř, jsou v prvním ročníku předměty v poměru 50% teorie a 50% praktických odborných předmětů. Ve vyšších ročnících se tento poměr mění zhruba na 60 ku 40, kdy odborné předměty získávají převahu.“

• Za jak dlouho jsou vaši studenti zralí k prvním vystoupením? Jistě máte na škole nějakou taneční skupinu...

„Máme jednak Taneční divadlo Praha, to je skupina děvčat, která s teoretickou výukou zatím nejsou soustředěná do jednoho místa, každá má své gymnázium, nebo jinou střední školu, některé už vysokou. To je skupina vzešlá ještě z dob, kdy jsme nebyli konzervatoří. Začaly ze zájmu a postupně se svoji pílí a ctížádostí dopracovaly na vysokou úroveň. To je skupina, která nás reprezentuje.

Děti z konzervatoře vystupují od prvního ročníku. Po prvním půl roce jsou schopné dát dohromady krátký tří, čtyř minutový tanec a ukázat, co se naučily.“

• Máte dobrou spolupráci s rodiči?

„S rodiči musíme mít spolupráci a to pokud možno co nejlepší. Snažíme se být s nimi v kontaktu. Je to důležité o to víc, že dnešní rodiče jsou dost zaměstnaní a času na děti nemají až tolik. Proto se snažíme s rodiči spolupracovat v tom smyslu, aby se děti co nejzdrárněji vyvíjely.“

• Jak je vysoké školné u vás na konzervatoři?

„Školné je závislé na výši dotace od státu. Dokud jsme byli bez této dotace, bylo školné ve výši 6000 Kč na pololetí. Od září jsme dostali 50 procent dotace od státu, od ledna nám přiznali 80 %, takže samozřejmě školné budeme snižovat k radosti rodičů.“

• Vy jako zástupce ředitele konzervatoře chtěla byste ohledně práce vaší školy něco kladného zdůraznit?

„Kladem je to, že výuka probíhá, dá-li se to tak říci, v rodinném prostředí. Mám na mysli to, že děti k nám mají opravdu důvěru a cítí se tady velmi příjemně. Když jsem byla na HAMU a chodili jsme na hospitace, tak jsem zažila i školy, kde výuka probíhala spíše ve stresovém prostředí. My se snažíme, aby děti k nám získaly důvěru.

Dalším kladem je to, že každoročně organizujeme několik soustředění. Zaleží na našem manažerovi, kolik sežene prostředků, zatím máme v optimálním případě čtyři soustředění za rok. Podzimní, zimní - lyžařské, jarní MTT, a letní taneční školu. Přičemž starší ročníky se účastní lekcí se zahraničními pedagogy a mladší ročníky s českými pedagogy, třeba i s jinými, než je běžně vyučují, aby měli nějakou změnu.“

• Chcete ještě něco dodat, na co jsem se nezeptal?

„Je potřeba zdůraznit, že taneční konzervatoře jsou ze zákona osmileté, takže když si v deváté třídě rodiče vzpomenou co s dcerou, nebo se synem, bývá už pozdě. I když my se samozřejmě snažíme rodičům vyhovět a organizujeme potom pro dítě individuální výuku, doučování. Bohužel ne všichni jsou schopní dohnat zameškané, i když třeba mají jistý

stupeň talentu i dispozic.“

Děkuji za rozhovor.

-mn-

NA FOTOGRAFII

Mgr. Pavla Königsmarková, zástupkyně ředitele Taneční konzervatoře Tanečního centra Praha o.p.s.
Foto: BoD

Co takhle se „zviditelnit“ ???

Protože v dubnu, květnu a červnu vrcholí taneční sezóna, taneční soubory, taneční školy, studia i ZUŠ se prezentují novým programem, nezapomínejte nám posílat včas oznámení o chystaném tanečním koncertě. Nečekejte na plakátky z tiskárny - stačí když nám napíšete všechna fakta o chystaném představení (kdo, kdy, kde, za kolik, kde se dají zamluvit lístky, případně několik vět charakterizujících historii souboru, školy i chystané představení). Nezapomínejte, že máme uzávěrku 19. v měsíci a vycházíme okolo 11. v následujícím měsíci, takže nám pište včas. V momentě, kdy máte zamluvené divadlo, nebo sál, dáváte do tiskárny zadání na pozvánky a do akce zbývají ještě skoro dva měsíce, je nejlepší čas poslat nám avízo. Velice nás mrzí, když nám přijde pozvánka na představení, ovšem v době, kdy už časopis je v tiskárně a představení za dveřmi.

Nepochybně o tom, že pozvánka v našem časopise k vám přiláká diváky. Neméně důležitým faktorem je i to, že se o vašem koncertě ví „za humny“.

Pokud jste už díky výrobním termínům časopisu oznámení pro-

pásli, pošlete alespoň pár řádků o akci, nebo jasnou kontrastní fotografii (s dovolením ji publikovat) s krátkou popiskou. I když třeba nejste „psavci“, zjistíte, že z popisky se stane pěkný odstaveček, než všechno popíšete.

Nepodceňujte zveřejnění Vaší vlastní práce - kromě toho, že se o Vaší práci dozví odborná veřejnost, pomůžete tanci všeobecně. Kromě toho, že časopis v počtu dvou kusů odebírá např. Ministerstvo kultury, posíláme Taneční rozhledy čas od času různým politikům (např. Josef Lux) a na další zajímavá místa - dramaturgům české televize (např. Břetislav Rychlík, Brno) atd. Proč? Je to hezké, že si tanečníci libují, jakého rozmachu docílují v posledních letech tanec u nás, ale je daleko důležitější, aby o tomto stavu věděli lidé mimo tanec. Lidé vlivní a důležití.

-mm-

Na slovíčko s výrobcem BALETIZOLu

Protože vím, jak mnozí z vás marně shání informace o tom, jak se jmenuje, kde se dá sehnat a jak se ošetřuje podlahová krytina pro tanečnický, navštívil jsem závod na její výrobu. Tam velmi ochotně odpověděli nejen na tyto otázky, ale také svoji firmu představili.

Akciová společnost Fatra, jeden z nejvýznamnějších podniků v okrese Zlín, je prvním a největším výrobcem podlahových krytin v České republice. Ročně vyprodukuje téměř 5 mil. m². Podlahové krytiny z Fatry se vyrovnají evropskému standardu a celková roční produkce podstatně převyšuje celkové množství podlahovin, které do republiky dovážejí zahraniční výrobci. Dvanáct procent produkce se exportuje na Slovensko, do pobaltských republik, Polska a Německa. Počátek výroby podlahovin ve Fatře se datuje od roku 1949. Za bezmála padesát let prošly rozsáhlým vývojem v oblasti technologie i sortimentu, ale stále mezi zákazníky přežívá původní název LINOLEUM, používaný ve zkrácené podobě LINO. Dnes se v Napajedlích vyrábějí pod názvem LINO FATRA v podstatě tři druhy podlahovin - laminované, lisované a natírané.

Nejvíce - co do množství i vzorů - se vyrábí laminovaných podlahovin. Určeny jsou do bytů i do obchodních domů, škol, hotelů apod. Do míst s vysokým stupněm namáhání nebo do speciálních prostředí jsou určeny lisované podlahoviny. Některé druhy jsou vybaveny schopností odvádět elektrostatický náboj. Uplatnění najdou v prostředích jako jsou operační sály, laboratoře, sály s počítačovou a telekomunikační technikou. Nejžádanější jsou podlahoviny natírané. Vyrábějí se v šířce 2 m a atraktivních vzorech imitujících dlažbu, mramor, parkety či korek. Technologii natírání zavedla Fatra jako novinku v ČR v roce 1995 a jedná se prakticky o chemicky dezénovanou podlahovinu, v zahraničí známou pod anglickou zkratkou CV - Cushioned Vinyl. K natíraným podlahovinám patří např. Baletizol, určený na jeviště a do baletních sálů, Vybaveno je jím i Národní divadlo v Brně.

BALETIZOL je natíraná heterogenní podlahovina na podložce z polyesterového rouna, střední vrstva je probarvená, užitná transparentní vrstva je opatřena dezénem „mat“. Dodává se v šířce 200 cm, navinutá do rolí o celkové délce 20 m. Podlahovina se pokládá celoplošným lepením vhodnými disperzními lepidly na suchý, pevný, rovný a bezprašný betonový podklad. Jednotlivé pásy se spojují metodou „studeného svařování“ pomocí speciální zálivkové hmoty. Čištění podlahoviny je velmi snadné, provádí se vlažnou vodou s přídavkem saponátu a udržuje se běžnými leštícími prostředky, určenými pro podlahoviny PVC.

Výhodou podlahovin LINO FATRA je to, že výrobce je schopen je dodávat v uceleném systému. K podlahovině dostanete v příslušném barevném odstínu i podlahové a schodišťové lišty a vhodná lepidla. Užité vlastnosti podlahoviny jsou zaručeny při jejím správném položení a zcela zákonitě zde platí, čím kvalitnější podlahovina, tím více je třeba dát si záležet na jejím položení a nejráději je svěřit odborníkům. Podlahovina LINO FATRA se vám odvděčí a léta vystačí s kbelíkem teplé vody a běžnými čistícími prostředky, aniž by se vzhled vašich podlahy změnil.

Významným atributem, který fatrovské podlahoviny řadí na úroveň evropského standardu, je certifikace výroby a vývoje podlahovin podle normy ISO 9001.

Bližší informace o prodejních místech v ČR podá prodejní oddělení závodu fólií a podlahovin a. s. Fatra, tel.: 067-750 2238, fax: 067-750 2254. Fatra, akciová společnost, tř. T. Bati, 763 61 Napajedla.

-BoD-

The logo for Fatra, featuring the word "fatra" in a stylized, blue, lowercase font with a slight shadow effect.

Recenze, recenze, recenze ...

Několik slov na úvod: Klasických recenzí se ode mne těžko dočkáte. Osobně dávám přednost velmi krátkému a výstižnému hodnocení - líbilo-nelíbilo. Proč? Roky čtu recenze a kritiky na různá představení a každá kritika za a: prezentuje subjektivní názor pisatele (takže svým ano, nebo ne ušetřím váš čas), za b: dost často je kritika básnickým výtvorem svědčícím pouze o kvalitě slovní výbavě autora (jako autor stohu básní, povídek i hrané divadelní hry vás ušetřím svých výlevů o „niterné potřebě choreografa vyjádřit adekvátně prostými, leč symbolizujícími prostředky námět, sklouzávající místy k příliš lapidárnímu řešení freudistických črtů hlavních postav, evokujících u diváka přesto, nebo právě proto bezprostřední iniciační odezvu...“ - stačí, ne?), za c: kritika, nebo recenze představení bývá dost často pouhým popisem předváděného od a do zet.

P.S.: Samozřejmě hodlám i nadále otiskovat kritiky a recenze na představení, pokud nám do redakce dojdou, tento úvod pouze vypovídá o mém vztahu k nim. Osobně bych byl nejradši, kdyby na jedno představení se sešly i dvě, tři ať už protichůdné, nebo souhlasné reakce a obrázek ať si udělá nakonec čtenář, eventuálně divák sám.

1. února 1998 Východočeské divadlo Pardubice

První soukromá taneční škola s americkou technikou Modern Dance Martha Graham v České republice a Taneční divadlo Heleny Machové v představení „Zpátky a navždy“ a „Klobouk“.

Námět, scénář, choreografie a režie: Helena Machová, v choreografii „Klobouk“ autorem hudby Jan Matásek.

Představení se mi nelíbilo.

Důvodů mám několik, ty nejzávažnější směřují k režijnímu vyznění večera. Autorka by si především měla vyjasnit, jaký typ představení chce uskutečnit. Nesmírně dlouhé textové pasáže, chronologicky dokumentující umělecký a pedagogický vývoj autorky, by patřily spíše do průvodní brožury. Podané ovšem tak, jak jsem byl svědkem, tzn. s dramatickým patosem, využívajícím mistrovsky řadu prostředků mířících k citovému atakování diváka, vše podložené klasickou hudbou - strhly pozornost způsobem, že tance na mě působily potom spíše jako výplň mezi texty. V první polovině vystoupili žáci ZUŠ Melodie z Hořic v Podkrkonoší, kde Helena Machová v současnosti působí (mimořádně v tanci „Princeznicky na bále, lupiči“ vystoupila velmi sympatická taneční drobtina, podávající své role s šarmem úměrným dětskému princeznickovému věku). Dále tančil v první polovině Taneční soubor Harmonie Hořice v Podkrkonoší, Studio Jazz Dance - ZUŠ Melodie Hořice v Podkrkonoší, studenti První taneční školy a Taneční divadlo Heleny Machové.

Druhou polovinou jsem byl pak „režijně“ zcela zaskočen. Po avizované choreografii „Klobouk“, následovala jako neohlášený přídavek improvizace na Yesterday - Beatles, která byla pro mě nejtanečnějším zážitkem večera. Poté následoval neohlášený maratón děkování sponzorům s dalším improvizacním přídávkem, bohužel při počtu tanečnic na jevišti si nikdo z diváků nemohl zapamatovat charaktery, které jednotlivé tanečnice předváděly a proto bylo celé předchozí zadání rolí tanečnicím zcela zbytečné a časově opět neúměrně dlouhé. (Pokud druhá část představení trvala cca 12-13 minut a poté bylo přidáno cca 25 minut neohlášených, mám jako divák právo být mírně zmaten.)

Zbývá ještě dodat, že Helena Machová jako tanečnice umí (sama v představení vystupovala), jako režisérka by se však měla s někým příště poradit.

14. února 1998 Roškotovo divadlo Ústí nad Orlicí

BRALEN, Bratislava, Slovensko

Choreografie: Búrka (Bruce Taylor), Under Time (Cristina Petera), V mlhách (Libor Vaculík), Tres Canciones (Joe Alegado)

Byl jsem spokojený divák a myslím si, že BRALEN na samém prahu profesionální kariéry předvádí velmi dobrý nástup. Večer byl dobře vystavěný, choreografie kontrastní, vyzvednout lze práci se světly.

Vyjádřit bych se chtěl jen k jedné choreografii - V mlhách. Nevím, jestli Bralen viděl choreografii Petra Zusky s tímž názvem pro sólistky Pražského komorního baletu, ale určitě už si v našem časopise přečetl nepříliš lichotivé srovnání těchto dvou choreografií. Osobně si myslím, že přestože je velmi svádivé stavět tyto tance vedle sebe, není to správným východiskem pro hodnocení práce choreografa Libora Vaculíka. Bralenovské V mlhách se mi líbilo. Vše je jak má být - světlá atmosféra tance koresponduje jak s kostýmy, tak s barevným vyzněním hudby, která kromě klavírního cyklu V mlhách využívá i moravské lidové písně. Na tomto půdorysu se odvíjí polarizace vztahu ženského a mužského prvku, kde se dá vysledovat spousta drobných, citových detailů vypracovaných však se smyslem pro celek. Pohybově se čerpá vzdáleně i z folklorního slovníku.

Kdo přistoupí k této choreografii nezaujatě, zcela jistě zkonstatuje, že představuje ucelenou práci, kdy choreografický záměr a jeho zpracování jde ruku v ruce jak s hudební předlohou, tak s celkovou připraveností Bralenu vložit do této práce interpretační obsah.

28. února 1998, Duncan Centrum, Praha

Déja Donné

Choreografie: Simone Sandroni a Lenka Flory

Super!!! Ve své hitparádě toto představení řadím na první místo. Každý, kdo se u nás jakýmkoliv způsobem zajímá o moderní tanec, by měl toto představení vidět.

V době, kdy se leckdy bezvýhradně filozofuje nad tím, kam moderní tanec došel, je-li na začátku, nebo na konci, na rozcestí, či někdy na scestí, přichází skupina tanečníků pod vedením Simone Sandroni a Lenky Flory s představením plným kvalitního „čitelného“ tancování, kde nechybí ani poezie a lyrika, ani fantastický humor! Kdybych byl jednou choreografem, tak bych chtěl něco takového taky vymyslet. Všechny tvůrce a tanečníky Déja Donné pozdravuji a tímto vzkazuji - vzpomeňte si na nás v Tanečních rozhledech a dejte mi vědět, až budete mít někdy někde opět reprízu. Jestli nebudu pracovně mimo, rozhodně přijedu znova!!!

-mn-

Rozhovor s dámou, která ztratila svou nevinnost

Když jsem poprvé spatřil Valerii Preston-Dunlop, byla mi tato postarší elegantní dáma poněkud nesympatická. Nelíbil se mi způsob, jakým tato anglická taneční expertka vrtala do tanců souboru C-Dance v rámci jejího praktického rozborového semináře. V holandském Utrechtu totiž už druhým rokem vedla seminář choreografické analýzy jako součást tamního tanečního festivalu. A tak, když se tato sebevědomá žena obklopená bandou holandských choreografek působících značně feministickým dojmem snažila Evě Veverkové ukázat, jakým způsobem by se dalo s její choreografií Všechno má svůj čas dále pracovat, rozhodl jsem se s ní pobesedovat. Výsledkem byl pro mne až překvapivě zajímavý rozhovor...

• Rád bych se vás na úvod zeptal, jaká je vaše zkušenost s moderním tancem ve východní části Evropy? Mám tím na mysli především země bývalého socialistického bloku...

„Mé zkušenosti nejsou zatím příliš bohaté. Letos jsem byla ve Volgogradu, takže jsem viděla něco z ruského moderního tance, a již dříve jsem měla možnost vidět něco z polské a jugoslávské tvorby. A k tomu samozřejmě C-Dance, který pro mne znamenal první kontakt s českou tvorbou.“

• *Troufnete si tedy nějak porovnat moderní tanec v těchto zemích?*

„Řekla bych, že všechno se odvíjí od toho, jak mnoho kontaktu bylo v těch zemích s tvorbou v západní Evropě a Americe. Zdá se mi, že tento vliv je vidět především v zemích bývalé Jugoslávie. Tam, kde kulturní výměna nebyla tak rozsáhlá, lze rozpoznat vliv předválečného umění.“

• *Chcete tím říct, že moderní tanec byl svým způsobem zakonzervován?*

„Ano, ty prvky jsou tam přítomné - a proč také ne? Není možné si nevšimnout například odrazu německého tanečního expresionismu...“

• *Takže si myslíte, že má značné zpoždění?*

„Ano.“

• *Dobře, zaznamenala jste tedy něco, co by naopak mohlo být inspirativní pro Západ?*

„Ano, velice se mi líbila směs tance a divadla, to že tanec není izolován jako umělecká forma. Jsou tam vždy přítomny nějaké divadelní prvky - velká pozornost je věnována výpravě, kostýmům, světlu a dokonce i slovu. Lze rozpoznat určité divadelní myšlení, což je věc kterou v západní tvorbě často postrádám.“

• *Já si myslím, že divadelní nádech dělá tanec pro obyčejného diváka srozumitelnější - tak trochu ho u nás popularizuje...*

„Máte pravdu. Je nutné říci, že ani na Západě se moderní tanec netěší nijak obrovské popularitě, často se ocitá v určité izolaci. Je sice v centru zájmu ostatních tanečníků, ale má problémy se získáváním zájmu širší veřejnosti, a to proto, že se často definuje jako výlučně pohybové umění. Tam, kde se tak stává, má řadový divák pochopitelné potíže s porozuměním a logicky ztrácí zájem.“

• *Co je tedy podle vás lepší: spokojit se s omezeným, avšak tanci rozumějícím publikem, nebo se snažit přilákat obyčejné lidi i, řekněme, za cenu uměleckých kompromisů?*

„Myslím, že potřebujeme obojí. Potřebujeme jak inovátory, kteří budou připraveni na malé publikum, tak i popularizátory, jako je například Mathew Bourne, který udělal novou verzi Labutího jezera ve výlučně mužském provedení.“

• *Co takhle použít agresivnější propagaci - něco ve stylu reklamní kampaně na prací prášky?*

„Co se týče mne, já vnucuji moderní tanec každému na setkání (smích), ale vážně, u nás je největším problémem televizní kultura. Televize dnes už nabízí lidem bezpočet velmi kvalitních pořadů za vyložené směšnou cenu a tak je stále těžší a těžší dostat lidi do divadla a přimět je utratit peníze za něco, o čem nevědí, zda se jim to bude vůbec líbit.“

• *Když už jsme u toho vkusu publika - nenapadá vás někdy při těch praktických rozborových seminářích, které vedete, že se váš pohled nemusí shodovat s pohledem ostatních diváků? Když například říkáte, že jste něčemu neporozuměla, myslíte si, že tomu automaticky neporozumělo ani laické publikum?*

„Ano... Víte, vždy se snažím mít na paměti, že výklad taneční choreografie je velmi subjektivní záležitost, že existují různé názory. Na druhou stranu se velmi intenzivně snažím s těmito rozdíly popasovat, protože mé zkušenosti jsou dosti bohaté a mé oko už není takřikajíc neposkvrněné... Tudíž je dnes pro mne celkem snadné rozpoznat, zda ten konkrétní tanec cosi sděluje či nikoliv, a třebaže nemusím pochopit jeho přesný význam, jasně vidím, zda je ta věc založena na technice či na myšlence nebo pocitu. U některých choreografií bych naopak uvítala, kdyby nebyly tolik předvídatelné - autoři se totiž příliš často nechávají vést hudbou, takže zkušenější divák už přesně ví, jaký pohyb bude následovat.“

Děkuji vám za příjemný rozhovor.

Libor Tampier

U kulatého stolu s tanečnicí TD Bralen

Po představení TD Bralen 14. 2. v Ústí nad Orlicí jsem se vydal s malou taneční společností na večer do hotelu UNO, kde byl soubor Bralen ubytovaný. Poté, co jsem zkonstatoval, že už si „Braleňáci“ trochu odpočinuli, jsem si přisedl k jednomu jejich stolu. Výsledkem je tento rozhovor:

• *Proč se věnujete tanci?*

Zuzana Herényiová: „Jednou jsem začala a nemůžu skončit. Je to droga. Normální člověk, který nikdy nebyl na jevišti, neví jaký je to pocit, když tam stojíte a všichni vám tleskají, když se klaníte. To se prostě nedá ničím nahradit. Ničím na světě.“

Linda Konrádová: „Moje „kariéra“ začala zpěvem, chtěla jsem být operní zpěvačkou už od mala. Navštěvovala jsem hodiny zpěvu, jezdila jsem na konzultace na konzervatoř do Bratislavy. K Bralenu jsem se dostala čistou náhodou, když otec četl noviny a všiml si, že v TD Bralen bude konkurs. Jen tak prohodil, abych to se sestrou zkusila. Šly jsme ke konkursu a přestože jsem zpěv dělala 11 roků, nakonec mě tanec úplně pohltil.“

Díky Bralenu jsem měla možnost poznat práci různých zahraničních choreografů - je to silná motivace, která mě žene dopředu. Je to jako stroj, který se nedá zastavit.“

Juraj Korec: „Všechno už asi bylo řečené. Miluji tanec, hudbu, pohyb. Je to něco jako droga, kolotoč, na který se nastoupí a který se točí stále rychleji a rychleji, a vám se to líbí víc a víc. Nedá se z toho vystoupit.“

• *Máte nějaký taneční vzor, nějakou inspiraci?*

Zuzana Herényiová: „Skupinu Alvina Aileyho. Ale spíš si chci být vzorem sama pro sebe, nehledám si vzor. Ale jinak mým vzorem byla a vždycky bude moje babička Gusta Herényiová, protože ona byla primabalerína v bývalém Československu ve slovenském Národním divadle a ještě dneska se o ní říká na Slovensku, že byla opravdu nejlepší.“

Chtěla bych zůstat sama sebou, i kdybych se stala velkou tanečnicí, a lidi si na mne ukazovali: To je ta supertanečnice.“

Linda Konrádová: „Skupina Alvina Aileyho. To je něco! Je to až ne-

normální, takové fantastické výkony. Viděla jsem je v Janáčkově divadle v Brně, tleskali jsme snad dvacet minut. To byl ohromný zážitek. Jsou nejlepší.“

Juraj Korec: „Inspirace? Všechno, co je dobré v tanci a hudbě. Před tancováním jsem dělal lyžování po otci, který byl velmi dobrý závodník lyžař. Dělal jsem plavání, protože matka byla přebornice v plavání. Potom jsem se dostal ke společenskému tanci a tam to nějak začalo. Postupně jsem přešel k modernímu výrazovému tanci, protože jsem zjistil, že nabízí velkou míru svobody a možnost vyjádření vlastního nitra.“

• *Jaké je být profesionálním tanečníkem, nemuset chodit do „normální“ práce?*

Juraj Korec: „My jsme momentálně ještě studenti. Já studuji VŠMU Bratislava, obor pedagogika moderního tance.“

Linda Konrádová: „Taky studuji pedagogiku moderního tance, momentálně jsem ve třetím ročníku.“

Zuzana Herényiová: „Já se chystám v květnu na maturitu a od ledna už jsem přijatá také na VŠMU, ale na pedagogiku klasického tance.“

Když chce člověk tancovat, musí tancem žít. Vy jste se ptal Juraje, jestli ho přitahují k tanci krásné ženy - u mě je to takové: Najdu si chlapce, ale když mi řekne, že buď budu milovat jeho, nebo tanec, tak se člověk musí rozhodnout a já jsem se zatím vždycky rozhodla pro tanec. Protože letos můžu být zamilovaná do Míši, příští rok třeba do Benjámina, ale tanec budu milovat pořád. To je ve mně. Tanec mě nikdy nemůže zklamat. Zklamat můžu jen já v tanci, ale mě tanec nemůže zklamat nikdy.“

Děkuji za rozhovor.

-mn-

Obsah

Připadá vám tento stav normální?	3
Na slovíčko s Rastislavem Letenajem	4
Povídáme si s Lenkou Flory	6
Tančíme i v Plzni	8
Znáte Gustava Skálu?	8
Od sportu k tanci s Milanem Dvorským	9
Řekli po představení -	
TD Bralen 14. února	10
Víte o tom?	12
Přišlo nám psaní	12
V příštím čísle přineseme	13
Přehled regionálních výběrových kol pro Celostátní přehlídku scénického tance	
Tanec, tanec... 98'	13
Dnes odpovídá	
Mgr. Pavla Königsmarková	14
Co takhle se „zviditelnit“ ???	15
Na slovíčko s výrobcem BALETIZOLU	15
Recenze, recenze, recenze	16
Rozhovor s dámou, která ztratila svou nevinnost	16
U kulatého stolu s tanečnicí TD Bralen	17
!!! VÝHODY PŘEDPLATNÉHO !!!	18

TANEČNÍ ROZHLEDY

Vydavatel: Bohumír Džubej - BoD

Redakce:

šéfredaktor - Miroslav Němec

Adresa redakce:

Miroslav Němec, Havlíčkova 120, 562 01 Ústí nad Orlicí, tel.: (0465)525087, 524352

Adresa vydavatele:

Bohumír Džubej - BoD, Mírové náměstí 131, P.O.Box 47, 562 01 Ústí nad Orlicí, tel.: (0465)524352, mobil: 0602 416 913, E-mail: bod@uo.fairnet.cz

Ročně vychází 11 čísel

Cena výtisku 25,-Kč

Cena výtisku při předplatném 20,-Kč

Celoroční předplatné 220,-Kč

Objednávky, předplatné a inzerce:

Bohumír Džubej - BoD, Mírové náměstí 131, P.O.Box 47, 562 01 Ústí nad Orlicí, tel.: (0465)524352, mobil: 0602 416 913, E-mail: bod@uo.fairnet.cz

Za původnost a správnost příspěvků odpovídá autor (platí i pro inzerci).

Redakce **TANEČNÍCH ROZHLEDŮ** se nemusí vždy ztotožňovat se všemi zveřejněnými názory a příspěvky. Ty příspěvky, u kterých chybí podpis a adresa (abychom se eventuálně mohli s pisatelem spojit), uveřejněny nebudou. Nevyžádané rukopisy se nevracejí.

Přetisk informací jen se svolením redakce.

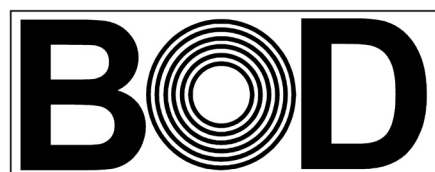
Tisk:

Tiskárna GRANTIS, Smetanova 510, 562 01 Ústí nad Orlicí, tel./fax:(0465)525741

Podávání novinových zásilek povoleno ČP, s.p. - OZ Východní Čechy č.j.: P/2-5759/97 ze dne 22.8.1997

ISSN 1211-8494, MK ČR 7779

© Bohumír Džubej - BoD

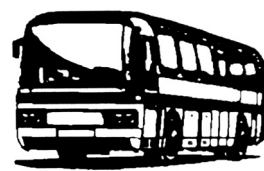
svatební oznámení, barevné prospekty ...

TISKÁRNA GRANTIS

Smetanova 510, 562 01 Ústí nad Orlicí

Tel.+Fax: 0465 - 525741

**TISKOVINY
V KRÁTKÝCH
TERMÍNECH**
dopisní papíry,
hospodářské tiskopisy,
reklamní letáky,
vizitky, brožury, knihy,

**NA DOVOLENOU I ZÁJEZDY VŠEHO DRUHU
U NÁS DOMA I PO CELEM SVĚTĚ
S AUTOBUSOVOU DOPRAVOU
LUBOMÍR ZÁRECKÝ
Pod lesem 253, 562 01 Ústí nad Orlicí
Tel.: 0465 - 523974**

**LABORATORNÍ ZPRACOVÁNÍ
FOTOGRAFIÍ
PRO NÁŠ ČASOPIS PROVÁDÍ
FOTO IRENA**
Smetanova 615, 562 01 Ústí nad Orlicí
Tel.: 0465 - 526295

**FOTO
IRENA**

SOUKROMÁ INZERCE

Toto místo je vyhrazeno pro soukromou inzerci. Sháníte hudbu, látky na kostýmy, někde jste něco ztratili? Nebo naopak něco nabízíte, či jste něco našli?

Ceny soukromé inzerce jsou následující: 1. řádek 30,-Kč, každý další 10,-Kč. Inzerát bude otištěn po zaplacení zaslané složenky.

Uveřejňujeme pouze inzeráty v souladu s platnými právními předpisy a s úplnou adresou inzerenta. Inzeráty pod značkou neotiskujeme.

Inzeráty zasílejte na adresu vydavatele uvedenou vlevo v tiráži.

!!! VÝHODY PŘEDPLATNÉHO !!!

Nabízíme Vám velmi výhodné předplatitelské slevy.

Cena jednoho výtisku zakoupeného v běžném prodeji je 25,-Kč.

Při celoročním předplatném ušetříte na jednom výtisku 5,-Kč a ušetříte tak peníze za více než dvě čísla!!!

Cena jednoho předplaceného výtisku je pouze 20,-Kč!

Stačí **čitelně** vyplnit objednací lístek a zaslat jej na adresu vydavatele.

ZÁVAZNÁ OBJEDNÁVKA - NEVYSTŘIHUJTE - KOPÍRUJTE

Objednávám předplatné časopisu **TANEČNÍ ROZHLEDY** od nejbližšího možného čísla za cenu 20,-Kč za číslo.

Příjmení a jméno předplatitele :

Ulice a číslo popisné..... :

PSČ a město..... :

Předplatné uhradím : ☐ složenkou

☐ fakturou

Datum a podpis (razítko) :

UŽ VÁS NEBAVÍ PŘI PŘEDSTAVENÍ MĚNIT JEDNU KAZETU ZA DRUHOU?
HLEDÁJÍ SE VÁM ŠPATNĚ ZAČÁTKY NAHRÁVEK?
ŘEŠENÍM JE VLASTNÍ CD!

ZAJISTÍME PRO VÁS KUSOVOU I MALOSÉRIOVOU VÝROBU ZA VELMI PŘIJATELNÉ CENY!

Podklady pro výrobu CD mohou být NA:

MAGNETOFONOVÝCH KAZETÁCH, MAGNETOFONOVÝCH PÁSCÍCH, ORIGINÁLNÍCH CD NEBO NA MD.

MŮŽEME PRO VAŠE CHOREOGRAFIE ZAJISTIT I SESTRŽÍH A MIXÁŽ NAHRÁVEK.

PROVÁDÍME TAKÉ ŽIVÉ NAHRÁVKY.

To vše digitální technologií!

KONTAKTUJTE:

Bohumír Džubej - BoD

MÍROVÉ NÁMĚSTÍ 131, P.O.Box 47

562 01 Ústí nad Orlicí

Tel: 0465-524352, Mobil: 0602 416 913

E-mail: bod@uo.fairnet.cz

POZOR!

Pirátské kopie originálních nahrávek neděláme! Přísně dodržujeme autorský zákon! Děkujeme, že takovéto kopírování po nás nepožadujete.

Baletizol

Baletizol je natíraná heterogenní podlahovina na podložce z polyesterového rouna, střední vrstva je probarvená, užitná transparentní vrstva je opatřena dezénem „mat“. Dodává se v šířce 200 cm, navinutá do rolí o celkové délce 20 m. Podlahovina se pokládá celoplošným lepením vhodnými disperzními lepidly na suchý, pevný, rovný a bezprašný betonový podklad. Jednotlivé pásy se spojují metodou „studeného svařování“ pomocí speciální zálivkové hmoty. Čištění podlahoviny je velmi snadné, provádí se vlažnou vodou s přídavkem saponátu a udržuje se běžnými leštícími prostředky, určenými pro podlahoviny PVC. K podlahovině dostanete v příslušném barevném odstínu i podlahové a schodišťové lišty a vhodná lepidla.

*dokonalé řešení pro Vaše jeviště,
baletní a taneční sál*

fatra